

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาการใช้แบบฝึกการเขียนภาษาอังกฤษจากการควบคุมไปสู่การเขียนอิสระ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานการดำเนินการศึกษาเป็นลำดับดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 - 1.1 ภาษาอังกฤษอ่านออกเขียนได้
 - 1.2 ขอบข่ายของเนื้อหาภาษาอังกฤษอ่านออกเขียนได้ และการจัดเวลาเรียน
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนเขียน
 - 2.1 ความหมายของการเขียน
 - 2.2 ความสำคัญและองค์ประกอบของการเขียน
 - 2.3 แนวทางการจัดกิจกรรมการสอนเขียน
 - 2.4 เทคนิคและการสร้างความพร้อมในการเขียน
3. เอกสารที่เกี่ยวกับแบบฝึกทักษะทางภาษา
4. เอกสารที่เกี่ยวกับจิตวิทยาการสอน
5. งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนเขียน

1. หลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา เป็นหลักสูตรสำหรับผู้เรียน จัดแบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับเตรียมความพร้อม ระดับอ่านออกเขียนได้ และระดับมาตรฐานพื้นฐานตอนต้น ทั้ง 3 ระดับแบ่งวิชาเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ดังนี้

ภาษาอังกฤษเตรียมความพร้อม (Preparatory English) ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 2 ในระดับนี้เน้นความสามารถด้านการฟัง พูด โดยการจัดกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความสุข สนุกสนาน คั่นเคยกับภาษาอังกฤษ

ภาษาอังกฤษอ่านออกเขียนได้ (Literacy English) ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ในระดับนี้ให้จัดกิจกรรมที่จะผสมผสานการอ่าน เขียน และสะกดคำ เพื่อเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

ภาษาอังกฤษมาตรฐานพื้นฐานตอนต้น (Beginner Fundamental Level) ประกอบด้วย ภาษาอังกฤษหลัก 1 - 4 กำหนดให้เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ตลอดปีการศึกษาในระดับนี้ เน้นให้ผู้เรียนมุ่งพัฒนาความสามารถด้านการสื่อสารด้วยการฟัง พูด อ่าน และเขียนที่ถูกต้อง ตาม หลักภาษา และเหมาะสมกับสถานการณ์ที่ใช้

(กรมวิชาการ, 2539, หน้า 8-9)

จากการแบ่งกลุ่มวิชาดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นั้น หลักสูตรจัด ให้เรียนภาษาอังกฤษ อ่านออกเขียนได้ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ภาษาอังกฤษอ่านออกเขียนได้

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษอ่านออกเขียนได้นั้น เป็นการเรียนการสอนที่ผู้เรียน เริ่มเรียนรู้ระบบการเขียน และการสะกดคำภาษาอังกฤษที่ฟัง พูด ได้แล้วในระดับเตรียมความพร้อม ซึ่งในระดับนี้ผู้เรียนจะเกิดความสามารถในการสื่อสารทั้งด้วยการฟัง พูด อ่าน และเขียน โดยการ ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดความสุข สนุกสนาน เริ่มพัฒนาความสามารถในการอ่านและ เขียน รวมทั้งฝึกหัดคัดลายมือ และเขียนตอบคำถาม โดยใช้ภาษาในระดับพื้นฐาน ในการเข้าสู่สังคม และวัฒนธรรม ในการสื่อความได้ถูกต้องตามหลักภาษา เรียนรู้คำนามเกี่ยวกับคน สัตว์ สิ่งของ ที่พบเห็นในชีวิตประจำวันทั่ว ๆ ไป และคำกริยา แสดงลักษณะและอาการของ สิ่งเหล่านี้โดยขยาย วงศัพท์เพิ่มขึ้นตามความเหมาะสม ฝึกใช้หนังสือ พจนานุกรม ตลอดจนสื่อที่พบเห็นรอบ ๆ ตัวเป็น เครื่องช่วยในการเรียนรู้ และส่งเสริมให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ เห็นประโยชน์และ คุณค่าของภาษาอังกฤษ ทั้งนี้โดยมีจุดประสงค์การเรียนรู้คือ

1. เพื่อให้สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารด้วยการฟัง พูด อ่าน และเขียนอย่าง ถูกต้อง ชัดเจนและเหมาะสมกับระดับที่เรียน
2. เพื่อให้สามารถฟัง พูด และสนทนาเป็นภาษาอังกฤษในสถานการณ์ง่าย ๆ
3. เพื่อให้สามารถ อ่าน เขียน และสะกดคำที่เป็นอักษรตัวพิมพ์ ใช้เครื่องหมายวรรคตอนถูกต้อง
4. เพื่อให้สามารถใช้พจนานุกรมเป็นเครื่องมือในการเพิ่มพูนความรู้ด้านคำศัพท์
5. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ

(กรมวิชาการ, 2539, หน้า 12-13)

1.2 ขอบข่ายเนื้อหาภาษาอังกฤษอ่านออกเขียนได้และการจัดเวลาเรียน

หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 เป็นหลักสูตรที่เน้นการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษของผู้เรียนเป็นหลัก โดยให้มีพื้นฐานมาตรฐานเดียวกันและต่อเนื่องกัน ตลอดแนวตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา ขอบข่ายเนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรเป็นเพียงมาตรฐานขั้นพื้นฐาน โดยกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อเข้าสู่สังคมและวัฒนธรรม และพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษา เพื่อสื่อความได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาและเหมาะสมกับสถานการณ์การใช้ มีการกำหนดโครงสร้างทางไวยากรณ์ และคลังคำสำหรับผู้เรียนในแต่ละระดับ การกำหนดมาตรฐานขั้นพื้นฐานนี้ เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาได้มาตรฐานในระดับใกล้เคียงกัน ในทางปฏิบัติผู้ใช้หลักสูตรสามารถเพิ่มเติม คัดแปลง และปรับปรุงเนื้อหาต่าง ๆ ของหลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียน และท้องถิ่นได้ (สำนักงานทดสอบและพัฒนามาตรฐานการศึกษา, 2542, หน้า 21)

จากการที่หลักสูตรมีการกำหนดโครงสร้างทางไวยากรณ์ และคลังคำสำหรับผู้เรียนในแต่ละระดับนั้น สามารถสรุปรายละเอียดเนื้อหาทางภาษาอังกฤษอ่านออกเขียนได้ ดังนี้

1. โครงสร้างทางไวยากรณ์เป็นประโยคสั้น ๆ ง่าย เกี่ยวกับเรื่อง การทักทาย การกล่าวลา การแนะนำตนเอง การแนะนำผู้อื่น การขอบคุณ พุดขอโทษ พุดแทรกอย่างสุภาพและพุดขออนุญาต
2. คลังคำเป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวกับ สิ่งที่อยู่ใกล้ตัวและสภาพแวดล้อมของผู้เรียนเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน ซึ่งเป็น คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำคุณศัพท์ คำวิเศษณ์ คำบุพบท และคำอุทาน ในวงคำศัพท์ประมาณ 240 - 300 คำ นอกเหนือจากคำศัพท์ที่ผู้เรียนเคยเรียนมาแล้วในระดับประถมศึกษา ปีที่ 1 - 2 รวม คำศัพท์สะสมในระดับนี้ประมาณ 360 - 450 คำ ดังรายละเอียด

คลังคำศัพท์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539

หมวดที่ 1 คำนาม

1.1 สิ่งที่พบในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

broom, picture, pencil, blackboard, school bag, chair, desk, table, door,
window, eraser, flag, tree เพิ่มเติม book, ruler, pen, song, pocket, page

- 1.2 สัตว์ bird, elephant
- 1.3 ผักและผลไม้ tomato, potato, papaya, lemon, pomelo, watermelon, garlic
- 1.4 ส่วนต่างๆ ของร่างกาย head, hair, face, shoulder, ear, eye, finger, knee, foot
- 1.5 ตัวอักษร _____
- 1.6 บุคคล father, mother, brother, sister, boy, girl, woman, men
- เพิ่มเติม friend
- 1.7 อาชีพ teacher, doctor, farmer, nurse, singer, student, policeman
- 1.8 อาหารและเครื่องดื่ม cake, ice, water, milk, egg, breakfast, lunch, dinner, tea, coffee, ice-cream
- 1.9 ของเล่น balloon, kite, toy, robot
- 1.10 เครื่องนุ่งห่ม และเครื่องประดับ shoes, shirt, shorts, skirt, blouse, belt
- 1.11 เกม/กีฬา football, volleyball, basketball
- 1.12 จำนวนนับ twenty-one to fifty
- 1.13 ลำดับที่ _____
- 1.14 สถานที่ school, room, classroom, home, market, zoo
- 1.15 เวลา วัน เดือน ปี holiday
- 1.16 ยวดยานพาหนะ bike, car, train
- 1.17 ศาสนา _____
- 1.18 ประเทศ Thailand
- 1.19 ทิศทาง here, there, left, right
- 1.20 คำทักทายและกล่าวลา glad, see, nice, soon, later

หมวดที่ 2 คำคุณศัพท์

บอกขนาด สี รูปร่าง ลักษณะ สภาวะ รสชาติ สภาพอากาศ

yellow, green, orange, pink, purple, small, tall, short, new, old, sorry

หมวดที่ 3 กริยาวิเศษณ์ too, fast, slowly

หมวดที่ 4 กริยา go, come, put, ask, eat, drink, play, jump, run, walk, like

เพิ่มเติม know, count

หมวดที่ 5 Helping Verb

รูปปฏิเสธ don't, can't

หมวดที่ 6 คำสรรพนาม

6.1 ประธาน She, he

6.2 กรรม _____

6.3 Demonstrative Pronoun these, those

หมวดที่ 7 คำแสดงความเป็นเจ้าของ

7.1 Possessive apostrophe's 's pen, book.....

7.2 Possessive adjective her, his

หมวดที่ 8 คำเชื่อม (เพิ่มเติม) or, and

หมวดที่ 9 คำบุพบท under, near

หมวดที่ 10 คำแสดงการถาม Who, How

หมวดที่ 11 _____

หมวดที่ 12 อื่น ๆ

12.1 วิชา English, Thai

12.2 _____

12.3 คำศัพท์เฉพาะที่ใช้ในแบบฟอร์ม

Mr., Mrs., Sir.

จากขอบข่ายของเนื้อหาที่หลักสูตรจัดให้เรียน เพื่อเป็นมาตรฐานเดียวกันและต่อเนื่องกันตลอดแนว ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา โดยมุ่งเน้นเพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อเข้าสู่สังคมและวัฒนธรรม จึงได้มีการจัดเวลาเรียนให้สอดคล้องกับเนื้อหา ดังรายละเอียดที่ปรากฏในตารางการจัดเวลาเรียน คือ

**การจัดเวลาเรียนภาษาอังกฤษ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**

ภาคเรียน	บทที่	เวลา		หมายเหตุ
		คาบ	ช.ม.	
1	11	18	6	หลักสูตรกำหนดเวลาเรียน จำนวน 240 คาบ/80 ช.ม. แบ่ง เป็นเวลาการจัดกิจกรรมตาม คู่มือครูฯ จำนวน 210 คาบ/70 และกิจกรรมที่ผู้สอนจัดเพิ่ม จำนวน 30 คาบ
	12	24	8	
	13	21	7	
	14	18	6	
	15	21	7	
	16	21	7	
	รวม	123	41	
2	17	21	7	
	18	21	7	
	19	21	7	
	20	24	7	
	รวม	87	29	
	รวมทั้งสิ้น	210	70	

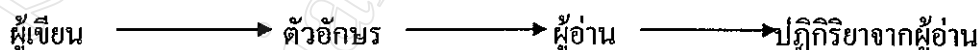
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนเขียน

2.1 ความหมายของการเขียน

ทักษะการเขียนเป็นทักษะทางภาษาที่ต้องใช้ความคิดและความถูกต้องตามหลักเกณฑ์มากกว่าทักษะอื่น ๆ เพื่อให้ได้ความหมายในเชิงสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ในการเขียนแต่ละครั้ง ผู้เขียนจำเป็นต้องวางแผนว่าจะเสนอแนวคิดอย่างไร และควรจะเสนอในรูปแบบใด จึงจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายและความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียนได้ (เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์, 2521, หน้า 217)

การเขียนตามความหมายที่แท้จริง ได้แก่ การที่นักเรียนสามารถถ่ายทอดความคิดของตนออกมาเป็นภาษาเขียน และเขียนได้ถูกต้องทั้งในด้านกลไก ได้แก่ ส่วนสัดของตัวอักษร การสะกดตัว การใช้เครื่องหมายวรรคตอน แบบแผน การใช้ศัพท์ แบบสร้างตามภาษานิยมของเจ้าของภาษา (ศิธร แสงธนู และคิต พงศ์ทัต 2511, หน้า 76)

ดวงใจ ไทยอุบุญ และแอนน์ รัตนกร ได้ให้ความหมายของการเขียนว่า การเขียน หมายถึง การสื่อความหมายอย่างหนึ่งไปยังผู้อ่านโดยใช้ตัวอักษรเป็นเครื่องมือในการส่งสาร เพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบความรู้ ความคิด และความรู้สึกของผู้เขียน (ดวงใจ ไทยอุบุญ และแอนน์ รัตนกร, 2535, หน้า 74) จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า การเขียนมีวิธีการที่สำคัญคือใช้ตัวอักษรในการสื่อสาร ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของสนธิ ตั้งทวี (2531, อ้างใน จินตนา เกิดสายทอง, 2536, หน้า 15) ที่ได้ให้ความหมายว่า การเขียนหมายถึงการแสดงความรู้สึกนึกคิดและความรู้สึกที่มีอยู่ในใจออกให้ผู้อื่นรับรู้โดยวิธีการใช้สัญลักษณ์ที่เรียกว่า ตัวอักษร เพื่อให้ผู้อ่านได้เข้าใจในเจตนาของ ผู้เขียนจะสามารถรับรู้ความในใจของผู้เขียนได้ดีหรือไม่ นั่น อยู่ที่ว่าผู้เขียนจะสามารถมีทักษะในด้านการใช้ภาษาเขียนได้ดีเพียงใด ดังแผนนี้

ส่วน ประยุทธ์ วิชัยดิษฐ์ (2516, หน้า 98) กล่าวว่า การเขียนหมายถึง การฝึกทักษะการเขียนให้ถูกต้องและรวดเร็ว ไม่ว่าเด็กจะเรียนวิชาสาขาใดก็ตาม เด็กจะอ่านคำหรือประโยคนั้นได้ และเมื่ออ่านได้ก็จะต้องเขียนได้ด้วย

นอกจากนี้ บุญศิริ ผ่องอักษร (2524, อ้างใน วิไลพร ธนสุวรรณ, 2536, หน้า 2) กล่าวว่า การเขียนเป็นลักษณะที่ต้องการการสอนอย่างเป็นขั้นตอน เริ่มต้นด้วยการให้ความรู้ในด้านคำศัพท์ ไวยากรณ์ และความสามารถในการเรียบเรียงประโยครวมทั้งการเรียบเรียงความคิดต่าง ๆ เพื่อประกอบกันเป็นเนื้อหา

ยง อิงคเวทย์ (2528, อ้างในจินตนา เกิดสายทอง, 2536, หน้า 14) ได้ให้ความหมายของการเขียนคำวาคือ การช่วยให้นักเรียนรู้จักกฎเกณฑ์ของการเรียงลำดับตัวอักษร ในคำหนึ่ง ๆ เพื่อให้ออกเสียงชัดเจน และเขียนคำได้ถูกต้อง

จากที่กล่าวมาทั้งหมด พอสรุปได้ว่า การเขียน คือ การเปลี่ยนภาษาพูดเป็นสัญลักษณ์ คือ ตัวอักษร ซึ่งจะต้องเลือก ความคิด คำ ประโยคที่มีจุดหมายมาจัดประสมการณ์อย่างมีระเบียบเพื่อให้ถูกต้องตามหลักภาษาและความนิยมและสามารถสื่อสารได้

2.2 ความสำคัญและองค์ประกอบของการเขียน

การเขียนเป็นทักษะอย่างหนึ่งในทักษะทางภาษาทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ในชีวิตประจำวันของเราจะสังเกตได้ว่า ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ได้ใช้น้อยที่สุด ดังนั้นทักษะการเขียน จึงเป็นเรื่องค่อนข้างยากกว่าทักษะอื่น ๆ เนื่องจากไม่ค่อยได้ฝึกฝนกันอย่างเต็มที่ ทำให้หลายคนเป็นแต่เพียงเขียนได้ไม่ใช่เขียนเป็น

ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ต้องใช้เวลาในการฝึกฝนมากกว่าทักษะอื่น ๆ จึงจะเกิดผล ซึ่งบันลือ พฤกษ์วัน (2522, หน้า 2) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนไว้ว่า การเขียนมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตประจำวันมาก เช่น ใช้ติดต่อสื่อสาร ใช้ฉบับที่เหตุการณ์ ใช้บันทึกความรู้ เขียน สร้างจินตนาการ ช่วยให้ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ไปใช้กับบุคคลในสังคมทั้งในปัจจุบันและอนาคต การเขียนเป็นสิ่งที่คนส่วนใหญ่เห็นว่ายาก เป็นงานหนัก เพราะการเขียนนอกจากจะเขียนข้อความให้สละสลวยแล้วยังเป็นหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงแนวความคิดภูมิปัญญาด้านความรู้และประสบการณ์ของผู้เขียน การเขียนส่วนใหญ่จะเน้นการเขียนที่ใช้ความจำ เขียนตามแบบ มีกฎเกณฑ์และยึดหลักภาษาเป็นส่วนใหญ่ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ อาจทำให้เด็กรู้สึกว่าเป็นเรื่องยากหรือหมดกำลังใจที่จะเขียน

ดังนั้นการที่จะทำให้เกิดความรู้สึกว่า การเขียนเป็นเรื่องที่ไม่ยาก สามารถเขียนออกมาแล้วได้ข้อความที่สละสลวย เข้าใจง่าย ใช้สื่อสารได้ความหมายตรงกัน ทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสาร นั้นองค์ประกอบของการเขียนจะมีส่วนช่วยให้การเขียนนั้นมีความสำคัญยิ่งขึ้น ซึ่งนักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญในด้านการสอนการเขียนได้จำแนกองค์ประกอบของการเขียนไว้ดังนี้

Harris (1969, pp. 68-69 อ้างใน จักรภพ วิชัยพันธุ์, 2539, หน้า 14) ได้เสนอ ข้อคิดในเรื่ององค์ประกอบของการเขียนไว้ดังนี้

- เนื้อหาสาระของการเขียนตลอดจนความนึกคิดที่แสดงออก (Content)
- การจัดลำดับเนื้อหาเพื่อให้ตรงตามจุดมุ่งหมาย (Form)
- การใช้รูปแบบไวยากรณ์ที่สามารถสื่อความหมายได้ถูกต้อง (Grammar)
- การเลือกโครงสร้าง การเลือกคำ และสำนวนต่าง ๆ เพื่อให้เกิดอรรถรส (Style)
- การใช้เครื่องหมายวรรคตอนให้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ของภาษา (Mechanics)

ส่วน บุญเหลือ ภูษธร (2511, หน้า 79-80) กล่าวถึงการเขียนเพื่อจะเขียนให้ได้ดีและถูกต้องนั้น มีองค์ประกอบที่สำคัญคือ ต้องสามารถเขียนตัวอักษรได้ถูกต้องและชัดเจน สามารถประสมตัวอักษรเป็นถ้อยคำ และใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้ถูกต้อง ตลอดจนต้องรู้จักใช้ถ้อยคำสำนวนที่แจ่มชัดด้วย

จากข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของนักการศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญและองค์ประกอบของการเขียนดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า การเขียนมีความสำคัญในการดำเนินชีวิตประจำวันเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร เพื่อให้ผู้อ่านได้ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียนอย่างสมบูรณ์

2.3 แนวทางการจัดกิจกรรมการสอนเขียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540, หน้า 77) ได้กล่าวถึงแนวทางการจัดกิจกรรมการสอนเขียนภาษาอังกฤษ มีดังนี้

Controlled Writing เป็นแบบฝึกหัดเขียนที่เน้นในเรื่องความถูกต้องของรูปแบบ เช่น การเปลี่ยนรูปทางไวยากรณ์ คำศัพท์ในประโยค โดยครูจะเป็นผู้กำหนดส่วนที่จะเปลี่ยนให้นักเรียน ซึ่งจะมีข้อจำกัดในทางความคิดสร้างสรรค์ แต่ข้อดีจะช่วยป้องกันไม่ให้นักเรียนเขียนผิดตั้งแต่ต้นเปรียบเหมือนบันไดขั้นต้น เช่น Gap Filling และ Reading Words Less-controlled Writing เป็นแบบฝึกหัดที่นักเรียนมีอิสระในการเขียนมากขึ้น เช่น ครูให้เค้าโครงหรือรูปแบบ แล้วให้นักเรียนเติมส่วนขาดไปให้สมบูรณ์ วิธีการนี้จะช่วยให้ นักเรียนพัฒนาความสามารถของตนเองให้มากขึ้น อันจะนำไปสู่การเขียนในระดับสูงขึ้นไป เช่น Describing People, Questions and Answers และ Parallel Writing

ในการจัดการเรียนการสอนทักษะการเขียน ผู้สอนควรคำนึงถึงลำดับขั้นของกิจกรรมที่ง่าย ๆ ให้เหมาะสมกับวัย และในกิจกรรมบางอย่างต้องใช้ทักษะหลายอย่างรวมกันเรียกว่าการใช้ทักษะสัมพันธ์ ดังนั้นกิจกรรมการสอนเขียนจึงมีหลากหลายกิจกรรมดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. Re – ordering Words เป็นกิจกรรมการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักลำดับของคำที่ควรปรากฏ ในประโยค มีวิธีการดำเนินดังนี้

1.1 หาประโยคที่ต้องการให้นักเรียนฝึก

1.2 นำคำมาสลับที่เสียใหม่

1.3 ให้ผู้เรียนเรียงลำดับเข้าประโยคให้ถูกต้องตามไวยากรณ์

2. Gap - Filling เป็นการฝึกการใช้คำชนิดต่าง ๆ (Parts of Speech) เพื่อเติมในช่องว่างให้ถูกต้องทั้งความหมายและไวยากรณ์

3. Parallel Writing เป็นการฝึกการเขียนให้เป็นเรื่องราว โดยในทักษะการอ่านเป็นแนวทาง

4. Describing People เป็นการฝึกการบรรยาย คน สัตว์ สิ่งของ สถานที่ โดยใช้คำศัพท์ในตำแหน่งที่ถูกต้อง

5. Correcting the Facts เป็นการฝึกเขียนข้อความให้ถูกต้องและสอดคล้องกับความเป็นจริง ซึ่งกิจกรรมนี้สามารถใช้กับรูปภาพในหนังสือเรียนได้ และเขียนประโยค “untrue” ไว้บนกระดานดำให้นักเรียน Re - write

6. Questions and Answers Composition เป็นการฝึกการบันทึก โดยอาศัยกิจกรรมทักษะฟัง - พูด เพื่อนำไปสู่การเขียนที่เป็นเรื่องราวและมีจุดมุ่งหมาย

ดังนั้นเพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์ของหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 จึงควรจัดการเรียนการสอนดังนี้

1. เน้นการสื่อสารด้วยการอ่านและเขียนเป็นพิเศษ

2. ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกและแนะนำให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามแผนที่จัดเตรียมไว้

3. เน้นกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ความสนุกสนาน เพื่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ

4. ใช้กิจกรรมเป็นสื่อในการเรียนการสอน เช่น เพลง เกม บทบาทสมมุติ สถานการณ์จริง การเล่านิทาน การใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียน การใช้ภาษาท่าทาง ปริศนาคำทาย เป็นต้น

5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออกโดยกระตุ้นและเสริมแรงให้กำลังใจ และไม่ตำหนิผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2541, หน้า 230)

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541, หน้า 14 - 15) ได้กล่าวถึงหลักการใช้คู่มือครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ดังนี้

1. มุ่งให้นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาได้อย่างแท้จริง และมีเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ

2. ในการสอนนั้น นักเรียนมีบทบาทสำคัญที่สุด นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มเพื่อฝึกและใช้ภาษา ครูมีหน้าที่จัดกลุ่มและป้อนงานให้แก่กลุ่มทำ

3. การเรียนการสอนดำเนินไปโดยอาศัยกิจกรรมเป็นสื่อในการเรียน กระบวนการเรียนการสอนเป็นไปตามขั้นตอนการสอนภาษา คือ ขั้นนำ ขั้นสอน และขั้นสรุป กล่าวคือ

ขั้นนำ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดความพร้อม ความอยากรู้ อยากเรียนในบทเรียนใหม่ เนื้อหาจะเชื่อมโยงไปสู่สาระสำคัญของบทเรียน โดยการนำกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียนที่ครูผู้สอนพิจารณาเห็นว่าเหมาะสมมาจัดได้โดยใช้เวลาไม่มากนัก เมื่อนักเรียนเกิดความพร้อมเกิดความสุขสนใจอยากเรียนแล้วก็เริ่มเข้าสู่เนื้อหาหลักทันที

ขั้นสอน ภาษาไม่ใช่วิชาเนื้อหา แต่เป็นวิชาทักษะที่ต้องฝึกทำซ้ำ ๆ โดยการเลียนแบบ หากครูผู้สอนใช้วิธีการเดิม ๆ และใช้เวลานาน ๆ ในแต่ละช่วง อาจจะทำให้นักเรียนเบื่อหน่ายได้จึงจำเป็นต้องเปลี่ยนกิจกรรมไปตามสถานการณ์และความสนใจของนักเรียน ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งในเรื่องนี้ Bloom ได้เสนอแนะการสอนทักษะปฏิบัติไว้เป็น 4 ขั้นคือ

ขั้นที่ 1 ขั้นให้รูปแบบ (Presentation) เป็นการนำเสนอให้นักเรียนฟัง ให้อ่าน หรือเขียน แล้วแต่กรณีตามแบบที่ครูกำหนด นักเรียนรับรู้ สังเกตไปพร้อมกับการฟัง อ่าน หรือเขียน ในขั้นนี้นักเรียนควรเข้าใจความหมายของสิ่งของในคำศัพท์ที่ครูเสนอด้วย เพื่อให้การเรียนมีความหมายสำหรับนักเรียน

ขั้นที่ 2 ขั้นให้ทำตามแบบ (Controlled Practice) โดยครูพูด อ่าน หรือเขียน แล้วให้นักเรียนทำตาม ถ้าเป็นเพลงก็ให้ร้องตาม เมื่อนักเรียนทำตามได้ถูกต้อง ครูพูดชมเชย หากนักเรียนทำไม่ถูกต้อง ครูผู้สอนอาจจะให้นักเรียนทำตามอีก 2 - 3 ครั้ง หากยังทำได้ไม่ถูกต้องก็ให้ผ่านไปก่อนครูอาจนำมาฝึกซ้ำย้ำทวนในโอกาสต่อไป

ขั้นที่ 3 ขั้นทำตามโดยไม่มีแบบ (Cues) จุดประสงค์ในขั้นนี้เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เช่น ในขั้นที่ 1 ให้ฟังเสียงคำว่า pencil ขั้นที่ 2 นักเรียนพูดว่า pencil ตามครู ขั้นที่ 3 ครูพูดให้ดูแล้วให้นักเรียนพูด หากนักเรียนพูด pencil ถูกต้อง ครูต้องชมเชย นักเรียนทันที ถ้านักเรียนพูดไม่ถูกต้อง ครูอาจให้นักเรียนพูดอีกครั้งเพื่อตรวจสอบความแน่ใจ ขณะเดียวกันนักเรียนอาจจะพยายามฝึกพูดให้ถูกต้องให้ดีขึ้น เมื่อต้องพูดซ้ำครั้งที่สองหรือสาม คำว่า Cues อาจเป็นสิ่งที่ของ รูปภาพ ตัวหนังสือหรือท่าทางก็ได้ที่ครูกำหนดให้นักเรียนทำตามทีเห็นหรือได้ยิน หรือสัมผัส

มีครูผู้สอนจำนวนไม่น้อยที่ละเลยขั้นตอนนี้ โดยคิดว่านักเรียนคงทำได้ จึงผ่านเลยไป ในที่สุดกว่าจะรู้ช่องว่างระหว่างความไม่เข้าใจตรงกันของครูกับนักเรียนความไม่ถูกต้องก็มีมากขึ้น ทำให้ครูเกิดความท้อแท้ นักเรียนก็ท้อถอย หรือออกเสียงผิด ๆ หรือทำผิด ๆ ติดตัวตลอดไป ดังนั้นครูผู้สอนจึงไม่ควรละเลยในการตรวจสอบผลในขั้นตอนนี้

ขั้นที่ 4 ขั้นฝึกกิจกรรมหลากหลาย (Practice and Production) ทั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อนำคำหรือประโยคที่ฝึกมาแล้วมาใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในรูปกิจกรรมหลากหลาย เพื่อให้นักเรียนเกิดความคล่องแคล่ว (Fluency) แม่นยำ (Accuracy) และเกิดความสนุกสนาน สามารถนำภาษาที่ฝึกมาแล้วใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้โดยอัตโนมัติ ขั้นนี้เป็นขั้นที่นักเรียนเป็นศูนย์กลาง ครูผู้สอนคอยดูแลให้ความช่วยเหลือให้กำลังใจก็เพียงพอแล้ว ผิดพลาดเล็ก ๆ น้อย ๆ ปลอบใจก่อนเพื่อให้นักเรียนรู้สึกสบายจะเรียนได้ดี กิจกรรมที่ควรจัดในห้องเรียน เช่น

- (1) แบ่งกลุ่มแสดงบทบาทสมมติ
- (2) แบ่งกลุ่มเล่นเกม
- (3) ทำเพลงประกอบท่าทาง
- (4) ทำแบบฝึก
- (5) อื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความรู้ ทักษะและเจตคติตามจุดประสงค์ที่หลักสูตรกำหนด

ในการจัดกิจกรรมแต่ละขั้น จำเป็นจะต้องให้ปฏิบัติซ้ำ ๆ เช่น ให้ฟังซ้ำ พูดซ้ำ ให้ Cues เพื่อตรวจสอบซ้ำประมาณ 3-5 ครั้ง โดยใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียนตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นภาษาพูดหรือภาษาที่เป็นท่าทางก็ตาม ตั้งแต่ขั้นที่ 1-3 เป็นขั้นที่ครูคอยควบคุมดูแล ส่วนขั้นที่ 4 เป็นขั้นที่ครูเป็นเพียงผู้คอยให้ความช่วยเหลือกิจกรรมหลากหลายที่นักเรียนเป็นศูนย์กลางในการปฏิบัติกิจกรรม

ขั้นสรุป เป็นขั้นสุดท้ายของกิจกรรมการเรียนการสอน จุดประสงค์ก็เพื่อสรุปความรู้ ทักษะและเจตคติที่นักเรียนได้รับมาตั้งแต่ต้น อาจจะออกมาในรูปการปฏิบัติงานกลุ่ม รายงานผลงานกลุ่ม ร้องเพลงกลุ่ม เกมของกลุ่มหรือกิจกรรมอื่นที่บังชี้พฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

กิจกรรมการเรียนการสอนนี้เป็นกระบวนการที่จะนำเนื้อหาไปสู่จุดประสงค์ได้ โดยอาศัยสื่อการเรียนการสอนและเทคนิคการสอนของครูเป็นสำคัญ

2.4 เทคนิคและการสร้างความพร้อมในการเขียน

การสอนเขียนในระดับประถมศึกษา ครูผู้สอนควรจะเริ่มจากการเขียนแบบคัดลอก การเปลี่ยนคำเปลี่ยนรูปประโยคตามกรอบกิจกรรมที่ครูจัดไว้ให้ โดยครูผู้สอนจะต้องใช้ข้อมูล คำศัพท์ (Vocabulary) และสอนไวยากรณ์ (Grammar Pattern) เนื้อหา (Content) แก่นักเรียนเพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางในการคิดและเขียน ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่เกิดขึ้นภายหลังจากนักเรียนได้รับการฝึกการฟัง พูด และอ่าน ในการสอนให้นักเรียนมีทักษะการเขียน ครูควรจัดกิจกรรมที่หลากหลายประกอบการสอนเพราะกิจกรรมเสริมทักษะทางภาษาเหล่านี้จะเป็นรากฐานสำคัญในการที่จะสอนทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับที่สูงขึ้นต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2541, หน้า 134)

วิไลพร ธนสุวรรณ (2536, หน้า 63 - 64) ได้กล่าวถึงหลักทั่วไปของการสอนเขียน ไว้ดังนี้

1. การเรียนรู้ทักษะการเขียนเกี่ยวข้องกับใกล้ชิดกับทักษะอื่น ๆ เช่น การฟัง การพูด การอ่าน ดังนั้นสิ่งที่จะทำให้ให้นักเรียนเขียนควรเป็นสิ่งที่นักเรียนได้ยิน ได้พูด หรือได้อ่านมาแล้ว
2. จะต้องสอนจากง่ายไปหายาก คือ เขียนแบบควบคุมจนกระทั่งเขียนเรียงความเอง
3. ในขั้นต้นของการสอนเขียน ครูควรมีการควบคุมไม่ให้นักเรียนเขียนตามใจชอบ เพราะนักเรียนจะติดนิสัยการแปล คำต่อคำ ดังนั้นครูต้องแก้ไข
4. พยายามเน้นความสำคัญในเรื่องความสำคัญของตัวสะกด โครงสร้าง ประโยค หรือ การเขียนให้ถูกต้องตามหลักการเขียน รวมทั้งเครื่องหมายวรรคตอน
5. การสอนเขียนแบบควบคุม ครูควรสอนเนื้อหาแต่ละอย่างในเวลา 1 คาบเรียน
6. กิจกรรมการเขียนบางอย่างนักเรียนสามารถนำไปทำที่บ้านได้ โดยไม่ต้องเสียเวลาเรียนในชั้นเรียน
7. ครูสามารถตรวจแก้งานเขียนของนักเรียนทั้งใน และนอกเวลาได้ และการตรวจแก้คำที่ผิดบางส่วนในห้องทันทีจะช่วยให้นักเรียนรู้ที่ผิดและนำไปแก้ไขการทำแบบฝึกหัดต่อไป

การสร้างความพร้อมในการเขียน

การเขียนในระดับของเด็กเริ่มเรียนนั้นมีความสำคัญมาก เด็กที่เข้าเรียนใหม่ ๆ จะเขียนอะไรได้ไม่มากนัก ครูจำเป็นต้องใช้เทคนิคต่าง ๆ เพื่อให้มีความพร้อมที่จะเขียนเป็นต้นว่า

1. ก่อนที่จะให้เขียนให้มีการเล่นเกม
2. ฝึกความพร้อมในการใช้กล้ามเนื้อมือด้วยการวาด การลากเส้นประต่าง ๆ เพื่อจะได้เรียนรู้ลักษณะของตัวอักษร
3. การให้เด็กได้เล่นกับดินเหนียวหรือดินน้ำมัน โดยทำดินเหนียวหรือดินน้ำมันให้เป็นตัวอักษรต่าง ๆ
4. ให้ระบายสีภาพที่มีตัวอักษรชนิดต่าง ๆ อยู่ด้วย
5. ให้เล่นเกมจิ้งหะก่อนแล้วจึงเขียน
6. ให้เล่นกับตุ๊กตา แสดงบทบาทเป็น พี่ แม่ หรือเป็นพ่อ แล้วเขียนตามนั้น

เด็กที่ได้รับการฝึกทักษะด้านการเขียน ที่ถูกต้องตามหลักการเขียนจะทำให้เด็กมีคุณลักษณะนิสัยที่ดีในการเขียน (กรรณิการ์ พวงเกษม, 2535, หน้า 76) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการสอนเขียนในระยะแรกแก่เด็กว่าควรเน้นให้เด็กเขียนรูปร่างของตัวอักษรให้ถูกต้อง และได้เสนอแนะกิจกรรมที่ช่วยฝึกการเขียน คือ

1. การลากตามรอยอักษร ในการลากตามรอยตัวอักษรนี้อาจจะให้เด็กลากตามรอยอักษรโดยใช้กระดาษลอกลาย ลากตามรอยอักษรที่พิมพ์เป็นจุดไข่ปลา ลากตามรอยอักษรในสมุดแบบฝึกหัด หรือใช้นิ้วลากตามรูปตัวอักษรที่หลุดด้วยไม้หรือแบบยาง
2. การเขียนลอกตามแบบ อาจจะให้ลอกตามในหนังสือคู่มือ ลอกตามแบบตัวอักษรที่ผู้สอนนำมาลอกตามแบบที่ผู้สอนเขียนให้ดู หรือดูแบบแล้วฝึกให้เขียนในอากาศ
3. การฝึกจิ้งหะ ให้เด็กฝึกนับจิ้งหะจากคนตรี ฝึกจิ้งหะโดยใช้คำกลอน
4. การให้แบบฝึกหัดประเภทเขียนเส้นตรง เส้นเฉียง เส้นโค้ง เส้นหยัก วงกลม เมื่อจำรูปลักษณะของคำได้บ้างแล้ว ให้สอนการเขียนไปพร้อมกับการอ่าน เขียนคำและประโยคต่าง ๆ ตามที่อ่านไปแล้ว โดยวิธีคัดจากแบบอ่านเมื่อคัดได้เรียบร้อยถูกต้องพอสมควรจึงฝึกให้เขียนเป็นคำและข้อความง่าย ๆ สั้น ๆ และต้องฝึกให้เขียนตัวอักษรให้ถูกวิธีควบคู่ไปด้วย

3. เอกสารที่เกี่ยวกับแบบฝึกทักษะทางภาษา

ความหมายของแบบฝึก

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2526, หน้า 483) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกว่า หมายถึง “แบบตัวอย่างปัญหาที่ตั้งขึ้นเพื่อให้นักเรียนตอบและ วรสุดา บุญยไวโรจน์ (อ้างใน เรื่องรอง ศรีแก้ว, 2539, หน้า 39) ให้ความหมายของแบบฝึกว่าเป็นสื่อกลางที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ ผู้เรียนได้ศึกษา ทำความเข้าใจและฝึกฝนจนเกิดแนวคิดที่ถูกต้อง และเกิดทักษะในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องบ่งชี้ให้ครูทราบว่า ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจบทเรียนมากน้อยอย่างไร ใน ขณะที่ วิวัฒน์ ประสานสุข (2541, หน้า 10) ให้ความหมายของแบบฝึกว่า หมายถึง “ เอกสารที่เป็น สื่อการสอนสำหรับนักเรียนได้ฝึกปฏิบัติเพื่อจะได้มีความรู้ ความสามารถ จนเกิดทักษะสูงยิ่งขึ้น

จึงกล่าวได้ว่า แบบฝึก หมายถึง เอกสาร หรือแบบฝึกหัด ที่ใช้เป็นสื่อประกอบการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ เป็นการช่วยให้นักเรียนมีทักษะสูงขึ้น

รูปแบบของชุดฝึกทักษะ

ชุดแบบฝึกอาจประกอบด้วย จุดประสงค์ คำแนะนำ การใช้ การทดสอบ บัตรฝึกหัด บัตรอ้างอิง และคำตอบ จากตัวอย่างชุดพัฒนาทักษะการคำนวณ (Computational Skills Development Kit) ของ Science Research Associates G. Buffuie, C. Weich Paige, 1968 อ้างใน กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2531, หน้า 173) ประกอบด้วยดังต่อไปนี้

1. แบบทดสอบเชิงสำรวจ (Survey Test) เป็นแบบทดสอบทักษะการคำนวณทั่วไป ครอบคลุมสิ่งที่ได้เรียนมาก่อนใช้บัตรฝึกหัด ผู้เรียนจะต้องรับการทดสอบเพื่อศึกษาว่ามีปัญหา ข้อบกพร่องในเรื่องใด

2. แบบทดสอบวินิจฉัยข้อบกพร่อง (Diagnostic Test) เป็นแบบทดสอบที่ต้องการ ค้นหาข้อบกพร่องให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ผลการทดสอบจะช่วยให้ทราบว่า จะเริ่มเรียนจากบัตรฝึกหัดเรื่องใดตอนใด

3. บัตรฝึกหัด (Exercise Cards) เป็นบัตรที่มีโจทย์หรือคำถามให้ผู้เรียนตอบ ในบัตรจะมีกระดาษยื่นออกมาสำหรับทดสอบ เมื่อผู้เรียนคิดเสร็จก็สามารถตรวจคำตอบได้ที่ด้านหลังของบัตร การที่ผู้เรียนทราบผลทันที จะช่วยเสริมแรงให้มีความกระตือรือร้นที่จะทำต่อไป

4. บัตรอ้างอิง (Reference Cards) เป็นบัตรที่อธิบายวิธีทำหรือขั้นตอนต่าง ๆ ในกรณี
ที่นักเรียนมีปัญหาหรือต้องการคำอธิบายเพิ่มเติม

5. แบบทดสอบความก้าวหน้าเป็นระยะ (Periodic Progress) เป็นแบบทดสอบเพื่อ
ความก้าวหน้าของผู้เรียนเป็นช่วง ๆ หลังจากทำบัตรฝึกหัด

6. สมุดบันทึกความก้าวหน้า (Student Record Book) เป็นสมุดบันทึกผลการทดสอบ
เพื่อดูความก้าวหน้าของนักเรียนที่ทำเป็นระยะ ๆ การที่ผู้เรียนได้ทราบความก้าวหน้าของตนเองจะ
ทำให้เกิดแรงจูงใจที่จะเรียนต่อไป

ลักษณะของแบบฝึกที่ดี

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับแบบฝึกที่ดีในลักษณะต่าง ๆ กัน
ดังต่อไปนี้

บาร์เนตต์ (Barnett และคณะ, อ้างใน ขจิรัตน์ หงษ์ประสงค์, 2524, หน้า 17) กล่าวถึง
แบบฝึกที่ดี พอจะสรุปได้ว่าควรมีให้เลือกทั้งแบบตอบอย่างจำกัดคำตอบและตอบโดยเสรี คำสั่ง
หรือตัวอย่างที่ยกมาเป็นข้อความหรือเป็นแบบฝึก ไม่ควรยาวเกินไปหรือยากแก่การเข้าใจ ถ้า
ต้องการให้ศึกษาด้วยตนเอง แบบฝึกควรมีหลายรูปแบบ และมีความหมายต่อการนำไปใช้ใน
ชีวิตประจำวันแก่ผู้ฝึกหัดทำ

รูปทอง ปรามพาล (2525, หน้า 15) ได้กล่าวถึงแนวทางในการสร้างแบบฝึกที่ดีว่า ควร
สร้างแบบฝึกหลาย ๆ แบบ โดยคำนึงถึงเนื้อหา ความยากง่ายและระยะเวลาในการฝึก นอกจากนั้น
แล้วต้องฝึกทักษะการออกเสียงอ่านก่อนฝึกทักษะการเขียน และหลังจากนั้นจึงมีการฝึกรวมกันทั้ง
ทักษะการอ่านและการเขียน

ประชุมพร สุวรรณตรา (2523, หน้า 61) ได้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับลักษณะแบบฝึกที่ดีว่า มี
คำสั่งและคำอธิบายอย่างชัดเจน มีตัวอย่างที่ให้ความคิดหลายแนว มีภาพประกอบ เส้นบรรทัดที่เว้น
ให้เต็มมีขนาดพอเหมาะ และมีการวางฟอร์มเป็นระเบียบสวยงาม

จากความคิดของนักการศึกษาข้างต้นเกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกที่ดีนั้น จะเห็นได้ว่าแบบฝึก
ที่ดีต้องสร้างขึ้นตามหลักจิตวิทยา มีภาษาง่าย น่าสนใจ ฝึกหลาย ๆ แบบ เนื้อหาต้องเหมาะสมกับ
วัยและความสามารถของผู้เรียน นอกจากนั้นต้องมีความชัดเจนเป็นระเบียบสวยงาม

หลักในการจัดทำแบบฝึกทักษะ

วรรณรณ พ่วงสุวรรณ, 2518 (อ้างในจันทน์ โปธาเกียง, 2538, หน้า 15) กล่าวถึงหลักใน
การสร้างและวางแผนการสร้างแบบฝึก ซึ่งสรุปได้ว่า ต้องตั้งวัตถุประสงค์ ศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหา

และขั้นต่าง ๆ ในการสร้างแบบฝึกโดยศึกษาปัญหาในการเรียนการสอน ศึกษาจิตวิทยาการศึกษา ศึกษาเนื้อหาวิชา ลักษณะของแบบฝึก วางโครงเรื่อง และกำหนดรูปแบบของแบบฝึกให้สัมพันธ์กับโครงเรื่อง ตลอดจนเลือกเนื้อหาต่าง ๆ ที่เหมาะสมมาบรรจุในแบบฝึกให้ครบตามที่กำหนด

นอกจากนี้ ศรีประภา ปาลสุทธิ (2523, หน้า 20 - 21) มีความเห็นว่าการสร้างแบบฝึกหัดควรยึดหลักทางจิตวิทยา ดังนี้

1. กฎแห่งการเรียนรู้ของ ธอร์นไดค์ (Thorndike) คือ กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) กล่าวคือ การกระทำใด ๆ ก็ตาม หากได้ฝึกฝนหรือกระทำบ่อย ๆ จะทำให้ ผู้ฝึกมีความคล่องแคล่วและสามารถที่จะกระทำให้สิ่งนั้นได้ดี (Law of Use) แต่หากการกระทำนั้นไม่ได้รับการฝึกเสมอ ๆ หรือไม่ได้กระทำอีกเลย การกระทำนั้น ๆ จะค่อย ๆ เลือนลางไป (Law of Disuse)

กฎแห่งผล (Law of Effect) กล่าวถึง ความสำคัญของการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ทั้งสองอย่างนี้เชื่อมโยงกันได้ หากเราทำให้เกิดสภาพที่น่าพอใจ จะเป็นการจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการฝึก จากกฎข้อนี้ครูควรสร้างแบบฝึกโดยคำนึงถึงรูปแบบให้แตกต่างกันไปและคำนึงถึงความยากง่ายให้พอเหมาะกับวัยและระดับชั้น โดยวิธีนี้ผู้เรียนจะสนใจทำแบบฝึกมากขึ้น ถ้าผู้เรียนมีโอกาสทำได้อีกมากที่สุด จะทำให้เกิดความสนใจและขยันให้อยากทำต่อไปในโอกาสนี้เองครูอาจนำแบบฝึกที่ยากขึ้นมาฝึกเพื่อเสริมความรู้เพิ่มขึ้นได้

2. แบบฝึกนั้นควรเป็นแบบฝึกสั้น ๆ แต่หลาย ๆ แบบ เพื่อฝึกหัดเรื่องเดียวกันนั้นจนเกิดความแม่นยำ แบบฝึกควรมีหลาย ๆ แบบเด็กจะได้ไม่เบื่อ

3. แบบฝึกสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้น ควรจะมีรูปภาพเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้คำและความหมายของคำนั้นไปในตัวด้วย

4. การนำสิ่งที่มีความหมายต่อชีวิตและการเรียนรู้มาให้ผู้เรียนทดลอง นำสิ่งที่มีความหมาย ภาษาที่ใช้พูดและใช้เขียนในชีวิตประจำวัน เมื่อผู้เรียนได้เรียนและทำแบบฝึกในสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว นอกจากจะทำได้แม่นยำแล้ว นักเรียนยังสามารถนำหลักและความรู้ที่ได้รับไปใช้ให้เป็นประโยชน์อีกด้วย

รัชนี ศรีไพรวรรณ (2517, หน้า 412 - 413) ได้กล่าวถึงหลักในการจัดทำแบบฝึกทักษะว่า

1. ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาและพัฒนาการของเด็กและลำดับขั้นของการเรียน เด็กแรกเรียนยังมีประสบการณ์น้อย แบบฝึกทักษะจะต้องอาศัยรูปแบบ สีสวยงามใจเด็กและเป็นไปตามลำดับความยากง่าย เพื่อให้เด็กมีกำลังใจทำ

2. ให้มีจุดมุ่งหมายว่ามุ่งจะฝึกในด้านใดแล้ว จัดเนื้อหาให้ตรงกับความต้องการที่วางไว้ ครูต้องจัดทำไว้ล่วงหน้าเสมอ
3. ต้องคำนึงถึงความแตกต่างของเด็ก ถ้าสามารถแยกความสามารถและจัดทำแบบฝึกหัด เพื่อส่งเสริมเด็กแต่ละกลุ่มได้ก็ยิ่งดี
4. ในแบบฝึกหัดต้องมีคำชี้แจงง่าย ๆ สั้นๆ เพื่อให้เด็กเข้าใจ ถ้าเด็กยังอ่านไม่ได้ ครูต้องชี้แจงด้วยคำพูดที่ใช้ภาษาง่าย ๆ สั้น ๆ เพื่อให้เด็กสามารถทำตามคำสั่งได้
5. แบบฝึกหัดต้องมีความถูกต้อง ครูจะต้องตรวจพิจารณาดูให้ถี่ถ้วน อย่าให้มีข้อผิดพลาดได้
6. การให้เด็กทำแบบฝึกหัดแต่ละครั้งต้องให้เหมาะสมกับเวลาและความสนใจของเด็ก เด็กเล็ก ๆ ย่อมสนใจจะทำสิ่งใดอยู่ได้ไม่นาน
7. ควรทำแบบฝึกหัดหลาย ๆ แบบเพื่อให้เด็กเรียนรู้ได้กว้างขวางและส่งเสริมให้เกิดความคิด
8. กระดาษที่ให้เด็กทำแบบฝึกหัดต้องเหนียวและทนทานพอสมควร

จากทฤษฎีและหลักการต่าง ๆ ผู้ศึกษาขอเสนอแนวทางในการสร้างแบบฝึกไว้ดังนี้

1. สร้างแบบฝึกให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน คือ ไม่ง่ายและยากจนเกินไป
2. เรียงลำดับแบบฝึกจากง่ายไปหายาก โดยเริ่มจากการฝึกการออกเสียงเป็นพยางค์ คำ วลี ประโยค และคำประพันธ์
3. แบบฝึกใช้ภาพประกอบเพื่อดึงดูดความสนใจของเด็ก ซึ่งจะช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จในการฝึก และจะช่วยยั่วยุให้ติดตามต่อไปตามหลักของการจูงใจ
4. แบบฝึกที่สร้างขึ้นควรเป็นแบบฝึกสั้น ๆ ง่าย ๆ
5. เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเบื่อหน่าย แบบฝึกต้องมีลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น ประสมคำจากภาพ เล่นกับบัตรภาพ ฝึกร้องเพลง และใช้เกมต่าง ๆ ประกอบ เป็นต้น

หลักในการเลือกคำมาสร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำ

Grittner (1969 et al., อ้างใน นวลใจ หนูมี, 2529, หน้า 16) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการคัดเลือกคำมาสร้างแบบฝึกว่า ควรเลือกคำที่มีอยู่แล้วในรายการคำหรือเลือกคำจากแบบเรียน ซึ่งควรหาความเที่ยงตรงของแบบฝึกนั้น คำที่เลือกมานั้นควรเป็นคำที่ยากพอสมควร และ

ผ่านการวิเคราะห์ทางสถิติแล้ว นอกจากนั้นคำที่สร้างแบบฝึกต้องพิจารณาความเหมาะสมของกลุ่มนักเรียนที่จะทดสอบ ถ้ากลุ่มนักเรียนมีความสามารถในระดับกลาง ๆ ก็ควรใช้คำที่มีความยากระดับกลาง แต่ถ้าต้องการใช้กับนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันมาก ก็ควรเลือกคำที่มีความยาก 14% - 86% รายเฉลี่ยของความยาก 50% จึงจะทำให้การกระจายของคะแนนใกล้เคียงกันกับการกระจายของโถ่งปกติ

ส่วน Murray (1987, อ้างใน จักรภพ วิชัยพันธุ์, 2539 , หน้า 10) กล่าวถึงการเลือกคำมาสร้างแบบฝึกสะกดคำ เพื่อสร้างความสนใจและสร้างทัศนคติที่ดีต่อการสะกดคำไว้ดังนี้

1. เลือกคำที่มีประโยชน์จริง ๆ
2. เลือกเรียนเฉพาะคำที่ทดสอบแล้วว่านักเรียนสะกดผิด
3. สนับสนุนให้เกิดนิสัยทางการเรียนที่ดีและมีประสิทธิภาพ
4. แสดงให้นักเรียนทราบว่าเขาได้รับผลสำเร็จจากการเรียนและมีความก้าวหน้าอยู่

เสมอ

5. เลือกใช้เนื้อหาที่น่าสนใจ

ดังนั้นจึงพอสรุปได้ว่าในการเลือกคำมาสร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำนั้นอาจเลือกคำมาจากหนังสือแบบเรียนและหนังสืออ่านประกอบในวิชาต่าง ๆ ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้เป็นแบบเรียนก็ได้

ขั้นตอนการสร้างชุดฝึก

จากเอกสารแนวทางการจัดทำผลงานทางวิชาการสำหรับข้าราชการครู สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2531, หน้า 174) ได้เสนอขั้นตอนการสร้างชุดฝึกไว้ดังนี้

1. ศึกษาปัญหาและความต้องการ โดยศึกษาจากการผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. วิเคราะห์เนื้อหาหรือทักษะที่เป็นปัญหาออกเป็นเนื้อหาหรือทักษะย่อย ๆ เพื่อใช้ในการสร้างแบบทดสอบ และบัตรฝึกหัด
3. พิจารณาวัตถุประสงค์ รูปแบบและขั้นตอนการใช้ชุดแบบฝึกหัด เช่น จะนำชุดแบบฝึกไปใช้อย่างไร ในแต่ละชุดประกอบด้วยอะไรบ้าง เช่น

แบบทดสอบเชิงสำรวจ

แบบทดสอบเพื่อวินิจฉัยข้อบกพร่อง

แบบทดสอบความก้าวหน้าเฉพาะเรื่อง เฉพาะตอน

แบบทดสอบที่สร้างขึ้นจะสอดคล้องกับเนื้อหา หรือทักษะที่วิเคราะห์ไว้ใน
ขั้นตอนที่ 2

4. สร้างบัตรฝึกหัด เพื่อให้พัฒนาทักษะย่อย แต่ละทักษะในแต่ละบัตรจะมีคำถามให้นักเรียนตอบ การกำหนดรูปแบบ ขนาดของบัตรพิจารณาตามความเหมาะสม
5. สร้างบัตรอ้างอิง เพื่อใช้อธิบายคำตอบหรือแนวทางการตอบแต่ละเรื่อง การสร้างบัตรอ้างอิง อาจทำเพิ่มเติมเมื่อนำบัตรฝึกหัดไปทดลองใช้แล้ว
6. สร้างแบบบันทึกความก้าวหน้า เพื่อใช้บันทึกผลการทดสอบหรือผลการเรียน โดยจัดทำเป็นตอน เป็นเรื่อง เพื่อให้เห็นความก้าวหน้าเป็นระยะๆ สอดคล้องกับแบบทดสอบความก้าวหน้า
7. นำเอาแบบฝึกหัดไปทดลองใช้เพื่อหาข้อบกพร่อง คุณภาพของบัตรฝึกหัดคุณภาพของแบบฝึก
8. ปรับปรุงแก้ไข
9. รวบรวมเป็นชุด จัดทำคำชี้แจง คู่มือการใช้ สารบัญ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อไป

วิธีหาประสิทธิภาพของแบบฝึก

โสภณ นุ่มทอง (2540, หน้า 82) ได้เขียนไว้ว่า เมื่อผลิตสื่อขึ้นมาใช้ประกอบการเรียนการสอนไม่ว่าจะเป็นชุดการสอน บทเรียนสำเร็จรูป หนังสือแบบหน่วยหรือชุดฝึกก็ตามควรจะได้ประเมินประสิทธิภาพของสื่อว่าเหมาะสมที่จะนำไปใช้ต่อไปหรือไม่และสื่อนี้จะส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร จะได้หาข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไขต่อไป การหาประสิทธิภาพของสื่อมีขั้นตอนโดยทั่วไปดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นทดลองใช้กับนักเรียนคนเดียว พยายามคัดเลือกนักเรียนที่มีความรู้ความสามารถ และมีผลการเรียนวิชานั้นอยู่ในระดับกลาง นำมาทดลองใช้ก่อนเพื่อหาข้อบกพร่องเกี่ยวกับถ้อยคำ การใช้ภาษา ความชัดเจนของการนำเสนอ เนื้อหา และการสื่อความหมายต่าง ๆ เพื่อจะได้นำไปปรับปรุงในเบื้องต้นก่อนที่จะนำไปทดลองใช้ในขั้นที่ 2

ขั้นที่ 2 เมื่อแก้ไขข้อบกพร่องที่ได้จากการทดลองในขั้นที่ 1 แล้ว ควรจะนำไปทดลองอีกครั้งกับนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนระดับกลาง จำนวน 3 - 5 คน โดยให้นักเรียนได้ทดลองเรียนจริง ๆ กิจกรรมการเรียนการสอนเหมือนจริงทุกอย่าง เพียงแต่เป็นกลุ่มเล็กกว่าห้องเรียนจริงเท่านั้น เป็นการทดลองหาข้อบกพร่องในด้านต่าง ๆ ของสื่ออีกครั้งหนึ่งเพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ขั้นที่ 3 เป็นขั้นการใช้สื่อในห้องเรียนจริง ๆ ตามปกติ ซึ่งเป็นการประเมินประสิทธิภาพของสื่อว่าเชื่อถือได้หรือไม่ ซึ่งอาจดำเนินการได้ 2 วิธีคือ

3.1 โดยการทดสอบความแตกต่างของคะแนนจากก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ค่าที

3.2 ใช้เกณฑ์มาตรฐาน 80/80 หรือ 90/90 เป็นเกณฑ์การเปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากการประเมินในกระบวนการเรียนการสอนกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบสุดท้ายหลังจากเรียนจบบทเรียนหรือจบเรื่องแล้ว การตั้งเกณฑ์ 80/80 หรือ 90/90 นั้นอยู่ที่ดุลยพินิจว่านักเรียนของเรานั้นมีความสามารถในการเรียนระดับใดและควรจะต้องตั้งเกณฑ์เท่าไร ถ้านักเรียนดีมากจะตั้งเกณฑ์สูง 90/90 ก็ได้ แต่ถ้านักเรียนค่อนข้างดีอาจตั้งเกณฑ์ไว้ 80/80 อาจสูงพอก็ได้ เป็นต้น

4. เอกสารที่เกี่ยวกับจิตวิทยาการสอน

จิตวิทยาการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษา Bumpass (1963, p.18) กล่าวว่า กฎการเรียนรู้ที่จะช่วยให้การสอนภาษามีประสิทธิภาพมีอยู่ 3 กฎแห่งความพร้อม กฎแห่งการฝึกหัด และกฎแห่งผล

1. กฎแห่งความพร้อม ความพร้อมจะช่วยให้เกิดแรงจูงใจ และความกระตือรือร้น ที่จะเรียน ในตัวผู้เรียน อันเป็นเหตุให้ผู้เรียนเกิดความสนใจอยากเรียนและเข้าร่วมกิจกรรม การเรียนต่าง ๆ ด้วยความสมัครใจ

2. กฎแห่งการฝึกหัดการฝึกหัดจะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกเนื้อหาหนึ่ง ๆ ซ้ำแล้วซ้ำอีก หลาย ๆ ครั้ง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และจำได้ดี ถ้าการฝึกซ้ำนั้นบ่อย ๆ เว้นระยะในการฝึกให้ห่างออกไปทุกที โดยเว้นระยะช่วงให้พอดีแล้วจะทำให้จำได้ดียิ่งขึ้น

3. กฎแห่งผล ขึ้นอยู่กับปริมาณของความสำเร็จในการเรียนภาษา ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาสูง ก็จะเกิดความพอใจ และความพอใจนั้นจะช่วยให้ความสนใจของผู้เรียนคงอยู่ตลอดไป ทั้งจะช่วยเร้าให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะเรียนภาษาต่อไปเรื่อย ๆ อีกด้วย

Lado (1961, pp. 36 - 37) ได้กล่าวถึงกฎการเรียนรู้ที่สามารถนำมาใช้กับการเรียนการสอนภาษาไว้ว่า

1. เมื่อประสบการณ์ 2 อย่าง เกิดขึ้นพร้อมกับประสบการณ์อื่นหนึ่งที่จำได้ จะทำให้สามารถระลึกถึงหรือเข้าใจประสบการณ์อีกอันหนึ่งได้

2. ถ้ายังใช้การฝึกซ้ำมากเท่าไร และจำได้นานขึ้นเท่านั้น ถ้าหยุดฝึกเมื่อไรการเรียนรู้ก็จะหายไป

3. การฝึกเข้มข้นเท่าไร การเรียนรู้จะยิ่งดีขึ้นและจะคงอยู่ได้นานเท่านั้น
4. การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ง่ายขึ้น ถ้านำสิ่งเร้าใหม่ไปสัมพันธ์กับสิ่งเร้าเก่าที่คล้ายคลึงกัน
5. ในการเรียนสิ่งใด ถ้าผลการเรียนสิ่งนั้นเป็นที่พอใจของผู้เรียน การเรียนนั้นก็จะคงอยู่
ทน และถ้าผลที่เกิดขึ้นใหม่ไม่เป็นที่พอใจ สิ่งที่เราเรียนรู้อาจจะถูกลืม

Finocchiaro (1973, p.33) ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสอน ภาษาที่สอง ได้กล่าวถึงจิตวิทยาการสอนภาษาที่สองไว้ดังนี้

1. การเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อการเรียนนั้นสัมพันธ์กับความต้องการและประสบการณ์ของผู้เรียน
2. การจัดลำดับเนื้อหาทางภาษาในการสอนเป็นสิ่งสำคัญมาก ควรจะเรียงจากเนื้อหาที่รู้แล้วไปยังเนื้อหาที่ไม่รู้และจากง่ายไปหายาก ตามลำดับ
3. การฝึกหลาย ๆ ครั้งเป็นสิ่งจำเป็นมาก เพราะการเรียนภาษาเป็นการสร้างนิสัยการเรียนรู้อะไร ๆ จะเกิดขึ้นเป็นส่วนหนึ่ง โดยตรงกับการฝึกซ้ำกับทักษะนั้น
4. การฝึกซ้ำควรจะถี่ในระยะต้น ๆ แล้วก็ค่อย ๆ เว้นช่วงห่างออกไปทุกที
5. การแก้ไขข้อผิดพลาดในทันทีที่ผู้เรียนทำผิดเป็นเรื่องสำคัญมาก ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในสิ่งนั้น ถ้าผู้เรียนได้รู้ว่าสิ่งที่เขาทำไปนั้นถูกต้อง
6. การเรียนจะเป็นที่ชื่นชอบของผู้เรียน ถ้าครูสามารถสร้างสัมพันธ์ภาพที่มีความหมายขึ้นระหว่างเสียงกับความเข้าใจและระหว่างความเข้าใจนั้นกับวัฒนธรรมหรือสถานการณ์ทางสังคม
7. การที่ผู้เรียนมีความเข้าใจว่า จะใช้ความรู้ที่ตนมีอยู่อย่างกระจัดกระจายนั้น เมื่อไรที่ไหน และอย่างไร แล้วจะทำให้เกิดการเรียนดีขึ้น ดังนั้นจึงควรสอนให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจแจ่มแจ้งถึงโอกาส สถานที่ และวิธีที่จะใช้เนื้อหาทางภาษาและทักษะที่ถูกต้องตามสภาพความเป็นจริง

Woods (1985, อ้างใน จักรภพ วิชัยพันธุ์, หน้า 23) ได้กล่าวถึงวิธีการสอนตามแนวจิตวิทยาความสัมพันธ์ของ Bain's Association Psychology ว่า นักเรียนควรได้เรียนรู้ภาษาในระดับจุดภาคก่อน เช่น เริ่มจากการสอนคำศัพท์ โครงสร้างทางภาษาและกฎไวยากรณ์และการเรียบเรียงเนื้อเรื่อง รูปแบบการเรียนจะเน้นการฝึก การท่องจำ โดยการนำตัวอย่างเนื้อเรื่องมาเป็นแบบอย่างให้นักเรียนศึกษา กล่าวโดยสรุปการสอนการเขียนตามแนวจิตวิทยาความสัมพันธ์ของเบน มุงเน้นการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ เป็นการสอนที่กระตุ้นให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนเกี่ยวกับโครงสร้างทางภาษาและไวยากรณ์ และการจัดเรียบเรียงเนื้อเรื่องมากำหนด รูปแบบการเขียน เพื่อใช้ในการผลิตงานเขียนให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการเขียน

สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม (2519, หน้า 61 - 74) กล่าวว่าการศึกษาพัฒนาการของเด็กในระดับประถมศึกษาจะช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นดังต่อไปนี้

พัฒนาการด้านสติปัญญาจะเพิ่มขึ้นคือ เด็กรู้จักสนใจผู้อื่นและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน ๆ รู้จักทำงานร่วมกับเพื่อน ผู้ใหญ่ รู้จักใช้เหตุผลในการอธิบาย มีความอยากรู้อยากเห็น ดังนั้นครูควรจัดสถานการณ์ให้เด็กเจริญงอกงามด้านสติปัญญามากขึ้น โดยพยายามให้เด็กได้รับสิ่งเร้าต่าง ๆ เช่น เกม เพลง นิทาน และกิจกรรมที่เกิดจากการแข่งขัน ควรสนับสนุนให้เด็กตอบโดยการให้สิ่งล่อใจและใช้แรงเสริม เพื่อเป็นเครื่องช่วยกระตุ้นความสนใจ เช่น การให้รางวัลผลงานดีเด่น กล่าวคำชมเชย ยกย่องความสามารถและนำผลงานของเด็กแสดงไว้ในห้อง เป็นต้น

พัฒนาการทางด้านภาษา เด็กในระดับประถมศึกษาจะใช้ภาษาที่กว้างขึ้นไปอีก คือ ภาษาที่จะใช้เกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น สังคมภายนอกมากขึ้นทุกที ภาษาที่ใช้เริ่มมีเหตุผล เด็กต้องใช้ความคิดมากขึ้น และเป็นภาษาที่ผู้อื่นเข้าใจ ดังนั้นครูควรจัดหาประสบการณ์กว้างขวางและเหมาะสมกับวัยของเด็ก เช่น ชวนนำเด็กไปชมสถานที่สำคัญ และเปิด โอกาสให้เด็ก ชักถามอย่างเต็มที่ ประสบการณ์ต่าง ๆ จะช่วยให้เด็กได้พัฒนาทางด้านภาษาได้อย่างเต็มที่เพราะเด็กจะรู้ คำศัพท์มากขึ้น มีความคิดอ่านกว้างขวางขึ้น

5. งานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนเขียน

จินตนา เกิดสายทอง (2536) ได้ศึกษาการใช้ชุดทักษะการเขียนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

สุรางค์ สายอุดม (2541) ได้ศึกษาการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปรากฏว่า นักเรียนมีความรู้และความสามารถในการเขียนสูงขึ้นเป็นที่น่าพอใจ เมื่อผลการทดสอบความก้าวหน้าของการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จ่านงค์ โพธาเก็ง (2538) ได้ใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำยากเพื่อการสอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้ภาษาอื่นมากกว่าภาษาไทย พบว่า แบบฝึกการเขียนสะกดคำยากที่สร้างขึ้นได้ยึดหลักการคือ มีจุดมุ่งหมายในการฝึกที่ชัดเจนเป็นไปตามลำดับความยากง่าย คำนึงถึงความแตกต่างของเด็ก มีคำชี้แจงในการฝึกที่ชัดเจน มีหลายแบบ เหมาะสมกับเวลาและความสนใจ โดยอาศัยกระบวนการฝึกฝนหลาย ๆ ครั้งเพื่อให้เกิดทักษะในการเขียนสะกดคำที่

ถูกต้องและผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำยกระหว่างการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมด้วยการใช้แบบฝึกแตกต่างกันในทางที่สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทิพวรรณ นามแก้ว (2535) ได้ศึกษาการใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนคำพยัญชนะ น ง ค ม ก บ เป็นตัวสะกด สำหรับนักเรียนชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนบ้านทุ่งจำเริญ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนในการเขียนคำที่มีพยัญชนะ บ ง ค ม ก บ เป็นตัวสะกดก่อนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนนี้สามารถพัฒนาความสามารถของนักเรียนสูงขึ้นในการเขียนคำดังกล่าว

งานวิจัยในต่างประเทศ

Schwendinger (1983, อ้างใน สุรางค์ สายอุดม , 2541, หน้า 25) ได้ศึกษาผลการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 503 คน โดยใช้แบบฝึกหัดที่มีรูปภาพของจริงแบบเขียนตามคำบอกและแบบทดสอบการเขียนสะกดคำ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยการที่ใช้แบบฝึกหัดที่มีรูปภาพของจริงมีคะแนนการเขียนสะกดคำสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยไม่ได้ใช้รูปภาพของจริง

Mangieri and Baldwin (1986, อ้างใน นวลใบ หนูมี, 2529, หน้า 27) ได้ศึกษาเรื่องการเขียนสะกดคำเพื่อจะตัดสินใจว่า การเข้าใจความหมายของคำจะมีส่วนสัมพันธ์กับการสะกดคำมากน้อยเพียงใด กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5, 6 และชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 และ 2 ในรัฐแคลิฟอร์เนีย จำนวน 180 คน โดยใช้คำ 180 คำ ที่สุ่มมาจากหนังสือประมวล คำศัพท์ในคู่มือครู จำนวน 30,000 คำ พบว่า ถ้านักเรียนทราบความหมายของคำที่จะเขียน นักเรียนจะสามารถเขียนสะกดคำนั้นได้ถูกต้อง แม้ว่าคำนั้นจะเป็นคำที่ยากซึ่งประกอบด้วยหลายพยางค์ก็ตาม แสดงว่าการทราบความหมายของคำมีส่วนสัมพันธ์กับการเขียนสะกดคำในระดับสูง

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ เกี่ยวกับการเขียน ผู้วิจัยได้พบหลักการและวิธีการเกี่ยวกับการฝึกและการสร้างแบบฝึกหัดหลายประการที่เห็นว่ามีคุณค่าน่าจะส่งผลในการฝึกประสบผลสำเร็จได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำเอาแนวทางดังกล่าวมาสร้างเพื่อใช้ในการฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้ดียิ่งขึ้นต่อไป